

Zachęta
Narodowa
Galeria Sztuki
3 września – 6 listopada 2011

Zachęta
National
Gallery of Art
3rd September – 6th November 2011

Pokolenie przemiany

Przewodnik po wystawie

Swagatam! Witajcie!

Wystawa prezentuje dzieła młodych artystów mieszkających i pracujących w Indiach, ale też należących do indyjskiej diaspory w Stanach Zjednoczonych czy Europie. To pierwszy w ostatnim czasie tak obszerny pokaz sztuki współczesnej tego regionu w Europie Środkowej. Od niemal dwudziestu lat Indie przeżywają ogromny rozwój gospodarczy i technologiczny, co w znaczący sposób wpływa na struktury społeczne. Ta przemiana, ze swoimi dobrymi i złymi stronami, często znajduje odbicie w pracach współczesnych twórców, szczególnie najmłodszych, którzy wzrastali w tym ciekawym momencie przejścia.

W ciągu ostatnich dziesięciu lat współczesna sztuka z Indii stała się bardzo popularna. W Europie, Stanach Zjednoczonych i Chinach odbyło się wiele pokazów zbiorowych artystów z tego regionu. Galerie prywatne – przeważnie z Delhi, Bombaju i Bangalory – przyczyniły się do powstania lokalnego rynku sztuki, stając się jednocześnie ważnymi graczami na międzynarodowej scenie artystycznej. Organizacje niekomercyjne, takie jak KHOJ czy SARAI Centre for the Study of Developing Societies in Delhi, 1 Shanti Road w Bangalory, podobnie jak niektóre szkoły artystyczne otwierają się na niezależne idee i projekty.

Wystawa koncentruje się na artystach młodych i najmłodszych, usiłując uchwycić stan ducha i umysłu generacji, która próbuje zdefiniować się na nowo, znaleźć dla siebie miejsce pomiędzy przywiązaniem do rodzimej tradycji, historią i coraz bardziej zglobalizowaną i stechnicyzowaną rzeczywistością.

Wchodzącego do sali widza zaintryguje zapewne tajemniczy korytarz/labirynt zbudowany z drewnianej sklejki przez **Baptista Coelho** (17.10.1953). Kształt przypominający powaloną warszawską Kolumnę Zygmunta będzie można rozszyfrować, patrząc na instalację z ustawionej obok „platformy widokowej”. Uważny odbiorca zauważy także umieszczoną na pobliskiej ścianie kopię rysunkowego przedstawienia warszawskiej Starówki widzianej od strony Krakowskiego Przedmieścia, z Kolumną Zygmunta jako centralnym elementem kompozycji. Nie byłoby w tym nic szczególnego, gdyby nie fakt, że autorem tej kompozycji jest Kattingeri Krishna Hebbar, nieżyjący już dziś artysta, uczestnik zbiorowej prezentacji sztuki indyjskiej w Muzeum Lenina w Warszawie w 1953 roku, której organizacją zajmowała się Zachęta (wówczas Centralne Biuro Wystaw Artystycznych). Historia zatoczyła koło – odszukany przez młodego artystę z Indii rysunek, impresja z dawnego pobytu jego starszego kolegi w Warszawie, stał się punktem wyjścia do stworzenia instalacji przestrzennej w Zachęcie. Historia wojennego zniszczenia i odbudowy miasta miesza się tu z historią oficjalnej wymiany kulturalnej między Indiami a Polską w latach 50. We wnętrzu labiryntu umieszczone są graficzne zapisy impresji zebranych wśród przechodniów na temat uwiecznionego przez Hebbara widoku kolumny – to kolejna odsłona projektu Baptista Coelho *Przypadkowe przemyslenia*. Oświetlają je 63 żarówki – liczba ta nawiązuje do czasu trwania Powstania Warszawskiego. Artysta zaplanował także powtórzenie z miejscowymi dziećmi warsztatów *Papierowy samolot*, które mają na celu rozbudzenie dziecięcej kreatywności i marzeń.

Duża grupa prezentowanych na wystawie prac odnosi się do zagadnień: tradycja/rytuał/kostium/portret/gender. **Akshay Raj Singh Rathore** przygotował nową wersję instalacji z dźwiękiem zatytułowanej *Szept*. Już z oddali widz może podziwiać zwieszający się z sufitu ogromny różaniec (*mala*) złożony z nanizanych na konopny sznur ceramicznych paciorków. Kiedy podejdziesz bliżej, usłyszysz ściszone głosy. Gdy się w nie wslucha, pozna wypowiedziane przez kobiety i mężczyzn życzenia. To praca o potęgę woli czy o podobieństwie różnych religii w zaspokajaniu potrzeb ludzkiej psychiki/duszy?

Ulubionym medium **Anupa Mathew Thomasa** jest fotografia. Balansuje on na pograniczu fotografii dokumentalnej i zabawy z reprezentacyjnym portretem podkreślającym funkcję społeczną postaci. Pracuje najczęściej seriami, tworząc portrety społeczności ludzkich lub miejsc, z którymi czuje się związany. Jedną z najslawniejszych jest seria prezentowana na wystawie: *Metropolita*. Tworzy ją 14 barwnych wielkoformatowych fotografii – portretów biskupów różnych odłamów kościołów chrześcijańskich z Kerali, stanu na południu Indii, który zamieszkuje duży procent chrześcijan. Ubrani w paradne szaty dostojnicy pozują na tle ekstrawaganckich rezydencji, udowadniając, że Indie to rzeczywiście zlepek wielu kultur i wyznań.

Z tą grupą prac wchodzi w dialog seria fotografii *Przebrania* autorstwa **Nandini Valli Muthiah**. Przedstawienia o niewielkiej skali przywodzą na myśl zdjęcia rodzinne ustawione na półce w salonie. Artystka uwieczniła jeden z popularnych w indyjskich szkołach zwyczajów – konkurs na najlepsze przebranie. W pomysłach na kostiumy widać, jak tradycja łączy się z popkulturą. Wśród postaci historycznych, znanych polityków czy adeptów cieszących się prestiżem zawodów zobaczymy także dzieci przebrane za lwa czy bohatera komiksu. Pozornie konwencjonalne fotografie, trafnie ukazujące relacje między dziećmi i ich rodzicami czy krewnymi, dowodzą, że ich autorka jest spostrzegawczą obserwatorką stanu ducha klasy średniej Indii.

Prezentowane w formie projekcji wideo filmy **Ashisha Avikunthaka** zatytułowane *Vakratunda Swaha*, *Kalighat Fetish* i *Et Cetera* łączą nastrojowy zapis tradycyjnych obrzędów odprawianych we współczesnej metropolii z obrazami performatywnych działań artysty, inspirowanych powtarzalnością rytuału, a także symboliką śmierci i odrodzenia. Filmy te, choć pozbawione akcji w tradycyjnym rozumieniu, mają na widza magnetyczny wpływ. Ten, kto pozwoli się uwieść magii rejestrowanych przez Avikunthaka obrazów, będzie mógł na przykład poczuć atmosferę wyjątkowo uroczystego obchodzonego w Bombaju święta boga Ganeszy (*Vakratunda Swaha*).

Dwie inne prezentowane na wystawie projekcje wideo w zabawny sposób odnoszą się do stereotypowego postrzegania „indyjskości”. Film *Dżin Zero G* **Anumana Biswasa** i **Jema Finera** dowodzi, że fakiry i latające dywany naprawdę istnieją, nawet jeśli z małą tylko pomocą rosyjskiego kosmonauty. *Niedzielnny poranek* **Shezada Dawooda** pozwoli nam zobaczyć, jak wygląda niedziela z życia bohatera podejrzanie przypominającego Krysznę, a mieszkającego (podobnie jak autor filmu) we współczesnym Londynie. Choć niewątpliwie śmieszny, film porusza ważkie dla wszelkich diaspor problemy asymilacji i zachowania tożsamości.

Twórczość **Nikhila Chopry** inspirowana jest teatrem. W performansach trwających nieraz po kilkadziesiąt godzin artysta nawiązuje do kolonialnej przeszłości Indii, a także do historii swojej rodziny (zwłaszcza postaci dziadka rysownika). Duże znaczenie odgrywa w nich kostium i scenografia z pietyzmem oddające klimat minionej epoki. Nie mniej ważne

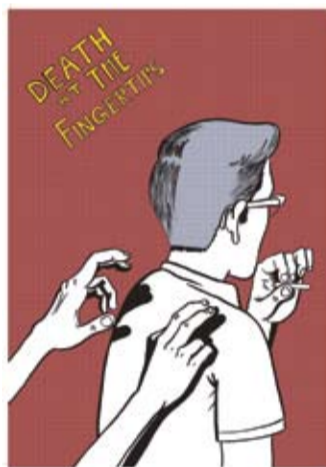
Jaishri Abichandani, *Bijli: Serce drag queen / Bijli: Heart of Drag Queen*, 2006, kadr wideo / video still, dzięki uprzejmości artystki / courtesy of the artist

Ravi Agarwal, *I*, 2009, z serii / from the series *Kapitał przemiany / Capital in Transition* fotograficzny druk cyfrowy / digital photographic print, dzięki uprzejmości artysty / courtesy of the artist

Ravi Agarwal, *Tędy płynie rzeka / A River Flows Through Here*, 2011, kadr wideo / video still, dzięki uprzejmości artysty / courtesy of the artist

Sarnath Banerjee, *Bez tytułu / Untitled*, 2010, z serii *Lalbazaar* / from the *Lalbazaar* series, serigrafia na papierze / serigraphy on paper, dzięki uprzejmości artysty i Project 88, Bombaj / courtesy of the artist and Project 88, Mumbai

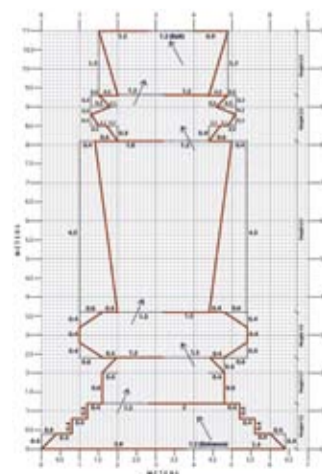
Sarnath Banerjee, *Bez tytułu / Untitled*, 2009, z serii *Futrzaki* / from the *Those Furry Things* series, serigrafia na papierze / serigraphy on paper, dzięki uprzejmości artysty i Project 88, Bombaj / courtesy of the artist and Project 88, Mumbai

Anumana Biswas & Jem Finer, *Dżin Zero G / Zero Genie*, 2002, kadry wideo / video stills, dzięki uprzejmości artystów / courtesy of the artists

Kattingeri Krishna Hebbar, *Warszawa / Warsaw*, 17.10.1953, tusz na papierze / ink on paper, dzięki uprzejmości / courtesy of K.K. Hebbar Foundation, Bangalory, wł. / coll. of National Gallery of Modern Art (NGMA), Delhi

Baptista Coelho, *17.10.1953*, 2011, projekt instalacji / project of installation, dzięki uprzejmości artysty / courtesy of the artist

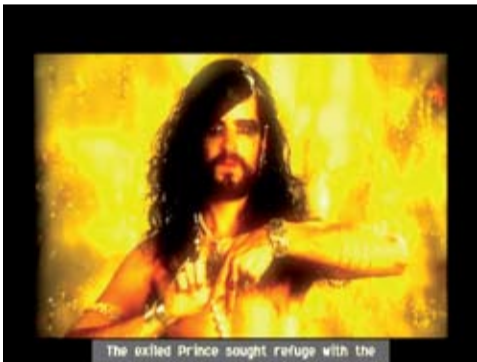
Prayas Abhinav, *Tygrys nie jest tygrysem (ale nie mów nikomu) / The tiger is not a tiger (but don't tell)*, 2011, widok instalacji / installation view, dzięki uprzejmości artysty / courtesy of the artist

Prayas Abhinav, *Pole zniekształceń / Distortion Field*, 2011, widok instalacji / installation view, dzięki uprzejmości artysty / courtesy of the artist

Ashish Avikunthak, *Vakratunda Swaha*, 2010, kadry wideo / video stills, dzięki uprzejmości artysty i Chatterjee & Lal / courtesy of the artist and Chatterjee & Lal

Devendra Banhart, *Carmensita*, 2007, kadr wideo / video still, dzięki uprzejmości Sonic Records / courtesy of Sonic Records

Devendra Banhart, *Carmensita*, 2007, kadr wideo / video still, dzięki uprzejmości Sonic Records / courtesy of Sonic Records

Nikhil Chopra, *Bez tytułu / Untitled*, 2008, z serii *Yog Raj Chitrakar: Rysunek z pamięci II* / from the *Yog Raj Chitrakar: Memory Drawing II* series, fotografie cyfrowe na papierze archiwalnym / digital photographs on archival paper, dzięki uprzejmości artysty i Chatterjee & Lal / courtesy of the artist and Chatterjee & Lal, fot. / photo by Rohan Mukherjee

Baptist Coelho, *Papierowy samolot / Paper Airplane*, od / from 2008, projekt w trakcie realizacji / ongoing project, dokumentacja warsztatów / documentation of workshops, dzięki uprzejmości artysty / courtesy of the artist

wydają się przeobrażenia bohatera, jego wcielanie się w kolejnych herosów, często w połączeniu ze zmianą płci. Na wystawie pokazujemy fotografie z performansu Chopry *Yog Raj Chitrakar: Rysunek z pamięci II*, a także nakręcony wspólnie z Munirem Kabanim film *Człowiek je skałę*, ukazujący najważniejsze akcje artysty.

Sarnath Banerjee jest rysownikiem, jednym z najwybitniejszych w Indiach twórcą komiksów, powieści graficznych (*graphic novels*). Niezwykle inteligentne i dowcipne historie umiejętnie łączą osobiste wątki z trafną obserwacją życia i problemów współczesnych Indii i zachodzących w nich przemian – przede wszystkim społecznych. Inne historie Banerjee odnoszą się bardziej do uniwersalnych pytań nurtujących współczesnego człowieka. Na wystawie będziemy mogli obejrzeć kilka filmów animowanych tego artysty – groteskowych opowieści z życia współczesnych mieszkańców Indii.

Vishavas Kulkarni jest filmowcem często posługującym się stylistyką queerową. Na wystawie prezentujemy kilka jego krótkich filmów, parodiujących bollywoodzkie produkcje i indyjską obyczajowość, a także kolaż z fragmentów filmów z Amitabhem Bachchanem – hold dla najjaśniejszej gwiazdy Bollywoodu.

Część ekspozycji poświęconą „indyjskości” kończy nawiązujący do hinduskiej mitologii i stylistyki Bollywoodu teledysk do piosenki *Carmensita* **Devendry Banharta**. To swoisty przypis na temat obecności egzotycznych i duchowych Indii w popkulturowej świadomości Zachodu.

Jedną ze ścian galerii zajęła kompozycja (łącząca rysunek i malarstwo) autorstwa **Mithu Sen**. To kolejna praca powstała specjalnie na wystawę. Inspiracją dla niej stała się historia Warszawy jako miasta-ofiary wojny. Artystka w swojej pracy odniosła ten wątek do problemów nurtujących jej kraj (szczególnie Bombaj, w którym mieszka) – do terroryzmu inspirowanego fanatyzmem religijnym bądź politycznym, którego symbolem stał się niedawny atak na hotel Taj Majal (jego nazwa odwołuje się do sławnego zabytku symbolu Indii). Ciekawa paralela i – jak zwykle u tej artystki – precyzyjny i wyrazisty rysunek.

Duża grupa prac na wystawie to portrety (jednostek, społeczności, miejsc). Tytuł ekspozycji zapożyczony został od tytułu pracy **Anaya Manna** *Pokolenie przemiany*. Artysta sportretował swoich rówieśników – młodych mieszkańców indyjskich miast, których dorastanie przypadło na ciekawy moment ekonomiczno-obyczajowych przemian. Widzimy ich w sytuacjach domowych i oficjalnych, w otoczeniu najnowszych gadżetów z globalnej półki i/lub w towarzystwie mniej wyemancypowanych członków rodziny. Mamy tu świetnie uchwycony portret pewnej generacji.

Niektóre projekty wspomnianego już wcześniej **Anupa Mathew Thomasa** nawiązują do tradycji prasowego fotoreportażu. Projekt zatytułowany *Tak, to w zasadzie jest o Thomasie Jacobie* w ciekawy sposób wchodzi w dialog z serią Manna. To cykl czarno-białych zdjęć prezentowanych w formie projekcji. Urywkowe ujęcia przedstawiają starszego mężczyznę w codziennych, banalno-rodzinnych sytuacjach, a także w pracy – w redakcji gazety. Po szczególne kadry układają się w portret przedstawiciela indyjskiej inteligencji z generacji rodziców przedstawicieli „pokolenia przemiany”.

Gitanjali Rao opowiada historie bez szczęśliwych zakończeń. Jej medium to animacja. Artystka jest świetną obserwatorką życia i znawczynią psychologii. Prezentowany na wystawie jej film *Drukowana tęcza* to opowieść o samotności w wielkim mieście, starości, marzeniach i niespełnionej miłości. Dodatkowe napięcie rodzi się ze zderzenia rysunku utrzymanego w stylu dziecięcych kreskówek z powagą narracji.

Prace **Kirana Subbaiaha** często odnoszą się do problemu egzystencjalnej pozycji artysty dzisiaj. Film *List samobójcy I* w zabawny sposób nawiązuje do malarskich przedstawień artysty w pracowni czy pracownianych akcji klasyków performansu, na przykład Bruce'a Naumana. W filmie Subbaiaha ważny jest tekst, który odbieram jako ironiczny komentarz na temat narcystycznych postaw artystów, w tym samego autora.

Bijli: Serce drag queen **Jaishri Abichandani** reinterpretuje gatunek wideoklipu czy raczej muzycznego wideo. Wykonawczyni śpiewa smutną ludową pieśń o miłości i tęsknocie. Wbrew oczekiwaniom wychowanego na popularnej papce widza nie jest nią bollywoodzka gwiazda, lecz Mohammed Fayyaz zwany Bijli – przyjaciel artystki, który wyemigrował do Stanów Zjednoczonych z powodu prześladowań na tle orientacji seksualnej. Drugi z prezentowanych na wystawie filmów autorstwa Abichandani ma także genderowo-feministyczne zabarwienie. Nosi tytuł *I nie żyli długo i szczęśliwie*, a centralną figurą jest robot-wrózka o kształcie bogini, którego spotkać można na ulicach indyjskich miast. Film obnaża potęgę mitu i społecznych przesądów.

Typowo kobiecymi technikami, takimi jak szycie, haft czy aplikacja, bawi się w swej twórczości **Rakhi Peswani**. Na wystawie artystka prezentuje dwie grupy nowych prac: wyszywane na bawełnianym płótnie rysunki do oglądania z góry – *Odgrywając głupca (odwracając działanie)* – i serię obiektów z kawałków różnych tkanin, z aplikacjami z agrafek, żyłek i innych krawieckich akcesoriów – *Rysowanie materii (sprawy podskórne)*. Artystka mówi o tym projekcie, że bada on doświadczenie jednostki w procesie twórczym, ukryte wymiary ludzkiego ciała podległego manipulacji; mówi też o rzemiośle (*manual crafts*) jako procesie mającym wpływ na ciało i – vice versa – o rękodziele jako przetworzeniu ruchu ciała, o kreatywnych zdolnościach ciała. Ja dodaję do tej interpretacji: tożsamość kobiety, przypisywane jej społeczne role, walkę o świadomość i własność swojego ciała.

Swati Khurana podobnie jak Peswani często tworzy swe narracyjno-symboliczne kompozycje w technice haftu na płótnie. Ich cechą charakterystyczną jest operowanie ironią i żartem dla wyrażenia poważnych treści. Prezentowane tu prace powstały na poświęconą pięćdziesiątej rocznicy wynalezienia pigułki antykoncepcyjnej wystawę, zorganizowaną niedawno w Delhi, a seria nosi tytuł *Cykl miesięczny*. Temat poważny, szczególnie gdy spojrzeć nań z perspektywy światowego/indyjskiego przeludnienia. Khurana udaje się przedstawić go z wdziękiem, wykorzystując gry z konwencjami rodem z pisma kobiecego czy pamiętnika.

Wątki feministyczne, społeczne zaangażowanie, a także próbę ukazania grupy ludzkiej żyjącej w konkretnym miejscu geograficznym, uwięzionej w siłach społecznych podziałów, znajdziemy w dwóch czarno-białych fotograficznych seriach autorstwa **Gauri Gill**. Seria *Jannat* przedstawia sceny z życia samotnej matki i jej dwóch córek, mieszkających w bardzo skromnych warunkach na radżaściańskiej pustyni. Cykl powstawał w ciągu wielu lat, w czasie których artystka miała okazję żyć ze swoimi bohaterkami – tę zażyłość widać w zdjęciach o surowym pięknie. Ich tytuł wzięty został od imienia przedwcześnie zmarłej starszej córki bohaterki zdjęć. Integralną częścią pracy są tu wiersze pisane przez dziewczynę, listy czy petycje matki do władz – w ramach prowadzonej przez nią walki o godność i polepszenie losu swojego i dzieci.

Drugi cykl prac autorstwa Gill, powstały również w Radżastanie, nosi tytuł *Narodziny*. Fotografka zarejestrowała scenę porodu odbywającego się w wiejskiej chacie. Niewielka skala zdjęć i sposób ich prezentacji (w wydzielonej przestrzeni) pozwala zachować należną im intymność, ukazując jednocześnie uniwersalność i symboliczny wymiar aktu narodzin.

Obie grupy prac mogą być także interpretowane jako socjologiczno-antropologiczne studium jednej z marginalizowanych grup społecznych żyjących w dzisiejszych Indiach.

Podobne w wymowie są fotografie **Bharata Sikki** z cyklu *Salvador do Mundo* – ukazujące Goa i jego mieszkańców w manierze dalekiej od stylistyki znanej z folderu turystycznego. Sikka fotografował ten region w czasie pory monsunowej, a bohaterami stali się zwykli, przeważnie niezamożni mieszkańcy, a nie szukający plażowego raju podróżnicy. Mimo użycia barwnej fotografii zdjęcia Sikki emanują atmosferą opuszczenia, tajemniczości i smutku. Sam autor nazywa je „smutną bajką”.

Inna grupa prezentowanych na wystawie dzieł dokumentuje gwałtowne przemiany zachodzące we współczesnych indyjskich metropoliach. **Charmi Gada Shah** interesuje się architekturą lub raczej archeologią architektury – odkrywaniem ukrytych warstw świadczących o dziejach danego budynku, zapisem procesu degradacji. Praca prezentowana na wystawie powstała specjalnie z myślą o niej. Punktem wyjścia stała się obserwacja poprzemysłowej architektury Bombaju – miasta, w którym artystka mieszka i tworzy. Zauważona przez nią i sfotografowana sytuacja objęcia przez naturę nad opuszczonym budynkiem przyjęła formę instalacji rzeźbiarskiej z odtworzonymi elementami opisanego wycinka miejskiej rzeczywistości. Projekt ten przenosi fragment „prawdziwego życia” do wnętrza galerii sztuki.

Podobną metodę twórczą przyjął **Praneet Soi** – zbiór fotografii przestrzeni miasta (Delhi) – stał się źródłem inspiracji do powstania instalacji site-specific złożonej z malowanych elementów przestrzennych, będących przetworzonym (anamorficznym) odbiciem architektury.

Ravi Agarwal interesuje się ekologią, problemami społecznymi (praca, robotnicy), dokumentuje odchodzące w przeszłość fragmenty pejzażu miasta. Na wystawie zdecydował się pokazać nowe prace – trzy wielkoformatowe fotografie ukazujące poprzemysłową architekturę (opuszczone tekstylne fabryki) oraz instalację wideo, zestawiając obrazy z targu kwiatowego (gdzie produkuje się tradycyjne girlandy) z widokami obracających się na próżno kół zębatach i obrazem płynącej rzeki (unikatowym fragmentem dzikiej przyrody w środku metropolii), na brzegach której, jak na razie, ma miejsce tradycyjna ekologiczna uprawa pomarańczowych kwiatów do tychże girland.

Kolejna seria czarno-białych fotografii **Gauri Gill** zatytułowana jest *Powtórki z pamięci*. Tym razem artystka fotografowała Delhi, próbując uchwycić moment przemiany tego miasta. Wybierała przy tym raczej nie reprezentacyjne centrum, ale tajemnicze zakamarki czy obrzeża, widoki budynków o trudnej do określenia funkcji, miejsca styku starego z nowym.

Bharat Sikka prezentuje najnowszą instalację zatytułowaną *Materia*, złożoną z fotografii różnego formatu i filmu wyglądającego jak ożywiona fotografia. Obrazy niosące poczucie wyobcowania skontrastowane są z pięknymi, choć podobnie alienującymi pejzażami i portretami. Dixilandowa melodia wygrywana przez ubranego w parady strój weselny trębacz domyka tę układankę. Autor podsuwa widzowi pod rozagę daleką od hurraoptyzmu metaforę przemian; portret współczesnych Indii nieprzypominający tego lansowanego pod hasłem „Incredible India!”.

Tushar Joag przygotował na wystawę kompozycję ścienną odnoszącą się do odbytej przez niego niedawno motocyklowej podróży z Indii do Chin – przygody z pogranicza mistycyzmu i inicjacyjnej podróży na (jeszcze dalszy) Wschód i filmowego poszukiwania wolności w stylu *easy riders*.

Znakiem rozpoznawczym **Shilpy Gupty** stały się projekty odnoszące się w sposób interwencyjny bądź metaforyczny do konfliktów na tle politycznym, religijnym czy społecznym wybuchających we współczesnym świecie. Na wystawie prezentujemy mobilną instalację rzeźbiarską jej autorstwa w formie kutej bramy z wplecionym w nią zarysem jakiegoś zapalnego regionu – może Doliny Kaszmiru, a może Zachodniego Bengalu opanowanego przez maoistyczną partyzantkę lub innego obszaru Indii czy świata objętego konfliktem. Brama porusza się, uderzając w ścianę, na której wraz z upływem czasu tworzą się pęknięcia i rysy, podobnie jak dzieje się to w społecznościach żyjących w strefie wojny.

Na wystawie możemy obejrzeć jeszcze jedno dzieło Shilpy Gupty. Nosi ono tytuł *100 ręcznie rysowanych map Indii* i ma formę projektowanych na płótno, a rysowanych z pamięci przez różnych ludzi map. Zarysy znacznie się od siebie różnią, niektórzy pamiętają Indie jeszcze sprzed powstania Pakistanu czy Bangladeszu... Ta z pozoru prosta praca dużo mówi o zbiorowej pamięci, świadomości politycznej, nacjonalizmie.

Autorem instalacji złożonej z komiksowych rysunków, zawieszonych w przestrzeni pokoju na podobieństwo spadających ulotek, jest młody artysta **Malik Sajad**. Głównym tematem swoich historii uczynił przypomnienie świetnych i złożonych dziejów Kaszmiru, w którym mieszka. Zbrojny konflikt, straty fizyczne i psychiczne ponoszone przez mieszkańców, dojrzewanie w warunkach wojny, niszczenie zabytków i dziedzictwa kulturowego – takie wątki znajdziemy w komiksach Sajada.

Projekty **Sharmili Samant** często odnoszą się do miasta i problemów jego ubogich mieszkańców. Na wystawie możemy zobaczyć dokumentację działań artystki na rzecz mieszkańców slumsów Bombaju, sytuujących się na pograniczu sztuki i społecznego aktywizmu. Na los tej grupy społecznej w szczególności negatywny sposób rzutują gwałtowne przemiany indyjskich miast. Wyrzucanie slumsów poza centrum powoduje, że ich mieszkańcy muszą odbudowywać od podstaw fundamenty swojej krańcowo nędznej egzystencji – włącznie z szukaniem źródeł pitnej wody i tworzeniem na nowo szkół dla dzieci. Tym właśnie zagadnieniom poświęcone były niedawne akcje Samant. Szczególnie ciekawa wydaje się być ta, w czasie której powstały przenośne ławki dla uczniów tymczasowej szkoły.

Autorką instalacji przestrzennej z projekcją wideo *Nakarm/ Zabij* jest **Tejal Shah**. Biała kobieta karmi siłą kobietę o ciemniejszej skórze. Obie ubrane są w sari i siedzą przy suto zastawionym stole w stylu kolonialnym. Niemały identyczne meble ustawione w pokoju, gdzie trwa projekcja, pozwalają widzowi lepiej wczuć się w dekadentcki nastrój. Karmienie, które zwykle kojarzy się z maczyną, opiekuńczą czynnością, u Shah staje się narzędziem przemocy, dominacji, walki. Pracę można odczytywać w kontekście rozliczenia z kolonialną przeszłością, jako ogólną diagnozę relacji między ludźmi lub też w kategoriach genderowych czy queerowych.

Na wystawie widz znajdzie także projekty z pogranicza nauki, techniki i sztuk pięknych. **Navin Thomas** jest kolekcjonerem staroci, a szczególnie starych odtwarzaczy dźwięku. Artysta często włącza do prac elementy dźwiękowe. Tak dzieje się również w przypadku instalacji *Nie gap się w światło, zbyt jaskrawe...*, złożonej z kilku elementów – m.in. przypominającej tajemniczy kwiat lampy ultrafioletowej służącej do odstraszania owadów, głośnika z meczetu (z nagranyymi dźwiękami ulicy), pudła na kapelusze. Instalacja wydaje się być metaforą współczesnego miasta, z którego stare elementy są bezwzględnie usuwane bądź zmieniają swoją funkcję; miejsca atrakcyjnego, a zarazem niebezpiecznego.

Rohini Devasher pokazuje na wystawie jeden z najnowszych projektów, wynikający z jej fascynacji amatorską astronomią. Artystka nagrała wywiady z grupą astronomów-amatorów opowiadających o swoich ulubionych obiektach na niebie oraz o źródłach

Shezad Dawood, *Niedzielnny poranek / Sunday Morning*, 2002, kadr wideo / video still, dzięki uprzejmości artysty, Chemould Prescott Road, Bombaj i Galerie Gabriel Rolt, Amsterdam / courtesy of the artist, Chemould Prescott Road, Mumbai and Galerie Gabriel Rolt, Amsterdam

Rohini Devasher, *Stworzeni z gwiazd / We Are Starstuff*, 2010, fragment instalacji / installation detail, dzięki uprzejmości artystki / courtesy of the artist

Rohini Devasher, *Stworzeni z gwiazd / We Are Starstuff*, 2010, widok instalacji / installation view, dzięki uprzejmości artystki / courtesy of the artist

Gauri Gill, *Bez tytułu / Untitled*, 1999–2011, z serii *Jannat* / from the *Jannat* series, odbitki srebrowo-bromowe / silver gelatin prints, dzięki uprzejmości artystki / courtesy of the artist, copyright © Gauri Gill

Gauri Gill, *Bombaj / Mumbai*, 2007, z cyklu *Powtórki z pamięci* / from the *Rememory* cycle, odbitki srebrowo-bromowe / silver gelatin prints, dzięki uprzejmości artystki / courtesy of the artist, copyright © Gauri Gill

Shilpa Gupta, *Bez tytułu (Brama) / Untitled (Gate)*, 2009, widoki instalacji / installation views, dzięki uprzejmości artystki i / courtesy of the artist and Galleria Continua, San Gimignano / Beijing / Le Moulin. Praca powstała w ramach Lyon Biennale 2009 / Commissioned by Lyon Biennale 2009

i konsekwencjach tej fascynacji. Widzowie będą mogli wysłuchać tych relacji przez słuchawki, leżąc wygodnie na umieszczonych na specjalnej platformie matach i wypatrując gwiazd i planet przez szklany sufit galerii. Drugi prezentowany w ramach ekspozycji projekt Devasher opowiada o kolekcjonerach zaćmień słońca.

Prayas Abhinav – artysta i poeta, uczy w Shristi School of Art, Design and Technology w Bangalore – krzemowej dolinie Indii. Wydział, na którym wykłada, łączy sztuki wizualne z techniką komputerową i różnymi dziedzinami nauki. Abhinav pokazuje na wystawie dwa projekty w formie gier komputerowych. *Pole zniekształceń* – praca powstała specjalnie na wystawę – to wyścig samochodowy, w którym wygra ten, kto odpadnie. Z kolei interaktywną instalację *Tygrys nie jest tygrysem (ale nie mów nikomu)* artysta tak opisuje: „Przedstawia ona zbieranie danych, statystykę i analizę schematów jako taktykę tworzenia wiedzy i przekazywania władzy”.

Prasad Raghavan jest miłośnikiem kina i artystą wizualnym. Stworzył serię obrazów wykonanych różnymi technikami graficznymi, inspirowanych klasycznym plakatem filmowym sprzed epoki multipleksów. Uważnemu widzowi ich stylizyka przypomni polską szkołę plakatu (znaną także grafikom w Indiach), a wszystkim sprawi przyjemność odnalezienie umieszczonych na nich tytułów klasyków kina Europy Wschodniej (Polański, Kieślowski, Tarkowski).

Listę instalacji site-specific kończy praca **Prajakty Potnis** – przygotowana z myślą o reprezentacyjnej klatce schodowej Zachęty. Biała falbana – w Indiach postrzegana jako symbol brytyjskich wpływów – obiega cokół rzeźbionych białych ścian. Mimo że prawie niewidoczna, wprowadza w oswojoną przestrzeń żartobliwy niepokój, jak gdyby przedrzeźniała pompatyczną architekturę wnętrza. W odmiennych stylistycznie socjodemokratycznych wnętrzach wileńskiego Contemporary Art Centre instalacja nabierze zupełnie nowego wymiaru, zmniejszając surowość estetyki *white cube*. Potnis specjalizuje się w takich subtelnych interwencjach wykorzystujących naturalny potencjał zastanego wnętrza.

W rolę „artysty z Indii” wcielił się Janek Simon – artysta z Krakowa i miłośnik Indii. Jego niedawna podróż do tego kraju zainspirowała go do stworzenia minimalistycznej instalacji na temat odległości między Polską a Indiami. Praca Simona może posłużyć odbiorcy jako katalizator ważnych przemyśleń, a nawet zainspirować kogoś do rzeczywistego pokonania tej odległości.

Magda Kardasz

Generation in Transition

Exhibition Guide

Swagatam! Welcome!

The exhibition entitled *Generation in Transition* presents the artworks of a young generation of artists of Indian origin, living and working in India, as well as in America and Europe. It is the first extensive showcase of contemporary art from this region presented in Central Europe in recent years. For about twenty years now, India has been experiencing an enormous economic and technological development, which has had a substantial impact on social structures. This change, with its positive and negative aspects, is frequently reflected in the works of contemporary artists, especially in those of the youngest ones who have grown up in these interesting times of transition.

Over the last ten years, contemporary art from India has become very popular. Big group exhibitions have so far been shown in Europe, the United States and China. Private galleries – mostly from New Delhi, Mumbai and Bangalore – have built a local art-market and became important players on the international scene. Non-commercial organizations – such as KHOJ and the SARAI Centre for the Study of Developing Societies in Delhi and 1 Shanti Road in Bangalore, as well as art-schools are opening up spaces for independent ideas and projects.

The show focuses on young- and youngest-generation artists in an attempt to capture the condition of the mind and spirit of a generation trying to redefine itself, to find a place for itself between a sense of attachment to the national tradition, history, and an increasingly globalized and technologized reality.

On entering the exhibition room visitors will no doubt be intrigued by a mysterious plywood corridor/labyrinth by **Baptist Coelho** (17.10.1953). Next to it stands a platform allowing the viewer to see that the structure actually has the shape of the statue of King Sigismund in Warsaw overthrown during the Second World War. An observant viewer will also notice a copy of an old drawing on a nearby wall showing Warsaw's Old Town as viewed from the side of Krakowskie Przedmieście Street, with the statue of King Sigismund in its centre. This would be hardly unusual, but for the fact that the entire composition has been designed by the late Kattingeri Krishna Hebbar – an artist who participated in a collective exhibition of Indian art which was staged in Warsaw's Lenin Museum in 1953 and organized by the Zachęta (then called the Central Bureau of Artistic Exhibitions). History has come full circle – an old drawing showing an artist's impression of his stay in Warsaw has been found by a young fellow Indian artist and used as an inspiration for a spatial installation to be exhibited in the Zachęta. Here the history of the wartime destruction and rebuilding of Warsaw blends in with the records of the official cultural exchange between India and Poland in the 1950s. Inside the labyrinth are graphic records of the impressions of passers-by on Hebbar's drawing – this is the following stage of Baptist Coelho's project *Random Thoughts*. The records are lit by 63 light bulbs commemorating the 63 days of the Warsaw Rising. The artist is also planning to repeat his *Paper Airplanes* workshop for local children which aims to arouse creativity and encourage daydreams.

A substantial number of works presented at the exhibition focus on the issues of tradition, ritual, costume, portrait and gender. **Akshay Raj Singh Rathore** has prepared a new version of his sound installation entitled *Murmur*. It is an enormous rosary (*mala*) consisting of ceramic beads threaded onto a length of hemp rope, which can be admired even from a large distance. At a closer distance visitors can hear murmurs which, if listened to carefully, turn out to be various wishes whispered by both men and women. Is this an

Tushar Joag, *Urzeczywistnienie Kanthaki / Realisation of Kanthaka*, 2010, z serii *Podróż Rosynantem: z Bombaju do Szanghaju / from the Riding Rocinante: From Mumbai to Shanghai* series, dokumentacja projektu / documentation of the project, dzięki uprzejmości artysty / courtesy of the artist

Tushar Joag, *Przełęcz Nyalam, 5 września / Nyalam Pass, 5th September*, 2010, z serii *Podróż Rosynantem: z Bombaju do Szanghaju / from the Riding Rocinante: From Mumbai to Shanghai* series, dokumentacja projektu / documentation of the project, dzięki uprzejmości artysty / courtesy of the artist

Vishwas Kulkarni, *Chitra Kahaniyan: Pokręcone bajki / Chitra Kahaniyan: Twisted Fairy Tales*, 2003, kadr wideo / video still, dzięki uprzejmości artysty / courtesy of the artist

Vishwas Kulkarni, *Popowe teledyminy w holdzie Amitabh Bachchanowi / Pop Video Walls on Amitabh Bachchan*, 2003, kadr wideo / video still, dzięki uprzejmości artysty / courtesy of the artist

Swati Khurana, *Sandalki / Strappy Shoes*, 2009, z serii *Posag panny młodej / from the Bridal Trousseau* series, haftowane płótno / embroidered canvas, dzięki uprzejmości artystki / courtesy of the artist

Swati Khurana, *Paryski paw / Parisian Peacock*, 2009, z serii *Posag panny młodej / from the Bridal Trousseau* series, haftowane płótno / embroidered canvas, dzięki uprzejmości artystki / courtesy of the artist

Anay Mann, *Ravi, Amaar i Imran, New Delhi / Amaar and Imran, New Delhi*, 2004, z serii *Pokolenie przemiany / from the Generation in Transition* series, archiwalny wydruk pigmentowy / archival pigment print, dzięki uprzejmości artysty / courtesy of the artist

Anay Mann, *Ankur i Mudita, New Delhi / Ankur and Mudita, New Delhi*, 2004, z serii *Pokolenie przemiany / from the Generation in Transition* series, archiwalny wydruk pigmentowy / archival pigment print, dzięki uprzejmości artysty / courtesy of the artist

Anay Mann, *Aazad, początkujący aktor, Bombaj / Aazad, an Aspiring Actor, Mumbai*, 2002, z serii *Pokolenie przemiany / from the Generation in Transition* series, archiwalny wydruk pigmentowy / archival pigment print, dzięki uprzejmości artysty / courtesy of the artist

expression of will power or perhaps of the similarity of different religions in their satisfying of the needs of human psyche/soul?

Anup Mathew Thomas's favourite medium is photography. The artist hovers on the borderline between documentary photography and a play on representational portraiture highlighting the social position of the person. He usually creates 'serial portraits' of social groups or places he feels attached to. The exhibition includes one of the most acclaimed portrait series entitled *Metropolitan* which consists of 14 large format coloured photographs – portraits of bishops representing different Christian denominations in Kerala (a south Indian state with a large percentage of Christian population). They are posing in full dress against the background of extravagant residences, proving that India is indeed a rich cluster of cultures and faiths.

These works are juxtaposed with a series of photographs entitled *Fancy Dress* by **Nandini Valli Muthiah**. These small-scale representations call to mind family photos lining a shelf (or mantelpiece) in the living room. The artist has immortalized one of the customs popular in Indian schools – a fancy dress competition. The costumes show how tradition mixes with pop culture. Historical figures, well-known politicians and representatives of prestigious professions are accompanied by children dressed up as lions or comic characters. These seemingly conventional photographs, showing accurate relationships between children and parents or other family members, prove that the artist is an acute observer of the spiritual condition of middle-class India.

The exhibition includes several video films by **Ashish Avikunthak** entitled *Vakratunda Swaha*, *Kalighat Fetish* and *Et Cetera* in which atmospheric records of traditional rituals performed in a present-day metropolis alternate with images of the artist's performative actions – the latter inspired by the repetitive character of rituals and drawing on the symbolism of death and rebirth. Although devoid of plot, in the traditional meaning of the word, the films are successful in captivating the viewer. Let yourself be carried away by the magic of Avikunthak's *Vakratunda Swaha* and feel the atmosphere of the festival of Lord Ganesha celebrated with great pomp and gaiety in Mumbai.

Two other videos shown at the exhibition offer an amusing perspective on stereotypical 'Indianness'. *Zero Genie* by **Ansuman Biswas** and **Jem Finer** proves, albeit with a little help from a Russian astronaut, that fakirs and flying carpets really do exist. *Sunday Morning* by **Shezad Dawood** allows the viewer to see a Sunday in the life of the main character who, despite living in present day London (like the artist himself) bears a suspicious resemblance to Krishna. Although undoubtedly amusing, the film raises some serious issues of assimilation and identity, which are common to all diasporas.

Nikhil Chopra draws inspiration for his artistic work from the theatre. In his performances which may run up to several dozen hours, the artist makes references to both India's colonial past and his own family background (with grandfather the draughtsman at centre stage). The use of costumes and stage design which accurately reflect the atmosphere of a bygone era remain an essential part of his work. Equally important are transformations of the artist in his numerous roles of both male and female characters. The exhibition features a series of photographs from Chopra's performance *Yog Raj Chitrakar: Memory Drawing II*, and the film *Man Eats Rock* co-produced with Munir Kabani which captures the most important actions performed by the artist.

Sarnath Banerjee, a draughtsman, is one of India's most renowned comic writers and graphic novelists. His remarkably witty stories are a good combination of the artist's personal plots and an accurate portrayal of life in contemporary India, including its problems and changes occurring especially in the social sphere. Banerjee's other stories focus on more fundamental questions facing contemporary humanity. The exhibition includes several animated films by the artist – these are grotesque stories inspired by the lives of contemporary Indians.

Vishavas Kulkarni is a filmmaker who often adopts the style of queer cinema. The exhibition shows some of his short films which parody Bollywood productions and Indian lifestyle, and his collage of short film scenes featuring Amitabh Bachchan – an homage to Bollywood's brightest star.

This section of the exhibition devoted to 'Indianness' is concluded by the song *Carmensita* by **Devendra Banhart** with its video clip inspired by both Hindu mythology and Bollywood conventions. This is a footnote to this section proving how the Western pop culture gets inspired by an exotic and spiritual India.

Mithu Sen's composition, combining drawing and painting techniques, occupies the different fragments of the gallery walls. This is another work created especially for the exhibition. Here again the artist draws inspiration from the history of war-torn Warsaw which she juxtaposes with problems facing her own country, and especially Mumbai where she lives, such as terrorism fuelled by religious or political fanaticism, and epitomized by the 2008 bombing of one of the city's landmarks, the Taj Mahal Hotel, which name refers to famous historical building, the one of symbols of India. An interesting parallel and – typically for the artist – a precise and distinctive drawing.

A large number of works presented at the exhibition are portrayals of individuals, communities and places. The title of the exhibition has been borrowed from Anay Mann's work *Generation in Transition* in which the artist portrays his fellow young city dwellers who grew up in an interesting period of social and economic change in India. We see them at home and in official situations. We see them surrounded by latest gadgets from a 'global shelf' and/or accompanied by less emancipated family members – an accurate portrayal of a certain generation.

Some of the projects by **Anup Mathew Thomas**, mentioned previously, are inspired by traditional photojournalism. The one entitled *Well, basically this is about Thomas Jacob* provides an interesting reference to Mann's series. This is a cycle of black-and-white photographs displayed in the form of projection – fragmentary shots showing a number of trivial everyday scenes from an elderly man's family life and his work in a newspaper editorial office. When put together these individual scenes form a portrait of an educated Indian representing the parents of the 'generation in transition'.

Gitanjali Rao tells stories with no happy ending. The artist's medium is animation. She is a keen observer of life and an expert in psychology. Presented at the exhibition, her animated film entitled *Printed Rainbow* is a story about loneliness in a big city, old age, dreams and unfulfilled love. The clash between children's cartoon style and serious narration adds tension to the story.

Kiran Subbaiah's works often serve as a (self-)mockery of an artist's existential position. The film *Suicide Note I* provides an amusing reference to numerous artistic representations of a painter in the studio or a performance master, such as Bruce Nauman, performing actions. It is narration that plays the most essential part in Subbaiah's film – I see the suicide note in the title as an ironic comment on narcissistic attitudes of artists including the author himself.

Rakhi Peswani, *Bez tytułu / Untitled*, 2011, z serii *Rysowanie materii (sprawy podskórne) / from the Drawing the Matter (Matters Under the Skin)* series, bawełna, wełna, filc, narzędzia i materiały krawieckie / cotton fabric, wool, felt, various sewing tools and materials, dzięki uprzejmości / courtesy of The Guild www.guildindia.com, copyright © Rakhi Peswani

Rakhi Peswani, *I*, 2011, z serii *Odgrywając głupca (odwracając działanie) / from the Re-enacting the Fool (Subverting the Action)* series, ręczny haft na perkalu / hand embroidery on cotton calico, dzięki uprzejmości / courtesy of The Guild www.guildindia.com, copyright © Rakhi Peswani

Prajakta Potnis, *Zasłona / Curtain*, 2005, widok instalacji / installation view, dzięki uprzejmości artystki / courtesy of the artist

Prasad Raghavan, *Nóż w wodzie / Knife in the Water*, 2007, druk na papierze archiwalnym / print on archival paper, dzięki uprzejmości artysty / courtesy of the artist

Prasad Raghavan, *Czerwony / Red*, 2007, druk na papierze archiwalnym / print on archival paper, dzięki uprzejmości artysty / courtesy of the artist

Gitanjali Rao, *Drukowana tęcza / Printed Rainbow*, 2006, kadry wideo / video stills, dzięki uprzejmości artystki / courtesy of the artist

Bijli: Heart of a Drag Queen by **Jaishri Abichandani** is a reinterpretation of the video clip or rather song video as a genre. In it the singer performs a sad folk song about love and longing. Contrary to the expectations of the viewer, fed by pop pulp, the singer is not a Bollywood star, but Mohammed Fayyaz also known as Bijli – the artist's friend who has emigrated to the United States as a result of persecution on the grounds of his sexual orientation. Abichandani's second film to be shown at the exhibition also focuses on gender and feminist issues. It is entitled *Happily Never After* and its central character is a robot-fairy with a goddess figure to be found in the streets of Indian cities. The film exposes social myths and prejudices.

In her creative work, **Rakhi Peswani** focuses on activities regarded as typical for women, such as sewing, embroidery or appliqué. The artist presents two new sets of works at the exhibition. These are patterns embroidered on cotton canvas to be viewed from above *Re-enacting the Fool (Subverting the Action)* and a series of objects consisting of pieces of different kinds of fabrics with appliques of safety pins, razor blades and other tailoring accessories entitled *Drawing the Master (Matters under the Skin)*. The artist says that the project examines an individual's experience in the creative process and hidden dimensions of the human body which are subject to manipulation; she talks about manual crafts as processes which exert influence on the human body, and – conversely – about handicraft as a process reshaping body movements; she discusses creative abilities of the body. To this interpretation I add female identity, and struggle for the right of self-ownership and body awareness.

Similarly to Peswani, **Swati Khurana** creates many of her narrative-symbolic compositions with the use of canvas embroidery. These are characterized by irony and jest used for serious messages. The works presented here were originally created for a recent exhibition in Delhi entitled *The Monthly Cycle* which was held to commemorate the 50th anniversary of the invention of the birth-control pill. A serious theme, especially if viewed from the perspective of global/Indian overpopulation, which Khurana manages to present with grace, playing with conventions which are typical for a women's magazine or diary.

The exhibition also features two black-and-white photographic series by **Gauri Gill** which focus on feminist issues and social involvement, as well as being an attempt to show a human group living in a specific geographic location and ensnared in a system of social divisions. The photographs show scenes from the life of a single mother and her two daughters, living in very modest conditions in the Rajasthan Desert. The series was created over the course of many years during which the artist became intimate with the women. This intimacy translates into the raw beauty of the series entitled *Jannat* after the elder daughter of the woman featured in the photographs who died a premature death. The works contain a number of poems written by the girl and petitions written to the authorities by the mother as part of her campaign for dignity and a better life for herself and her children. These are integral parts of the work.

Also created in Rajasthan, the second cycle by Gill is entitled *Birth Series*. In it the photographer shows scenes of childbirth in a village cabin. These small photographs, displayed in a sectioned-off area, maintain an intimate character they duly deserve, as well as showing a universal and symbolic dimension of the act of birth. Both series can also be interpreted as a sociological-anthropological study of the marginalized social groups in present day India.

Focusing on similar issues is the photographic cycle entitled *Salvador do Mundo* by **Bharat Sikka**. These works show Goa and its inhabitants in a way that stands in sharp contrast to a typical tourist folder presentation. Sikka took these photographs during a monsoon season, and the people he chose for his pictures are ordinary, and usually badly-off inhabitants of the region, as opposed to tourists seeking beach paradise. Despite the use of colour photography, Sikka's shots are pervaded by an atmosphere of desolation, mystery and sadness. The artist himself defines his work as a 'sad fairy tale'.

Another group of works displayed at the exhibition provides records of rapid changes in contemporary Indian metropolises. **Charmi Gada Shah** is interested in architecture or, more accurately, architectural archaeology. The artist delves deep into hidden layers of a given building which show different stages of its degradation – the main focus of the work presented at the exhibition. The idea was inspired by the post-industrial architecture of Mumbai – the city where the artist lives and works. Shah's photograph of nature reclaiming a deserted building has become the starting point for a sculpture installation which recreates certain elements of urban reality described by the artist. The project strives to transfer a bit of 'real life' to an art gallery.

Praneet Soi applies a similar technique – his collection of photographs showing urban space (Delhi) has become a source of inspiration for a site-specific installation consisting of painted spatial elements which serve as a processed (anamorphic) reflection of the architecture.

Ravi Agarwal is interested in ecology, social problems (jobs, workers) and the vanishing elements of urban landscape. For this exhibition he decided to display his new works. These are three large-format photographs showing post-industrial architecture (abandoned textile factories) and a video installation combining scenes from a flower market with its traditional garlands, toothed gears turning idly and a river (which is a rare glimpse of wildlife in the centre of a metropolis) whose banks still provide ground for traditional/ecological farming of the orange flowers used for the garlands.

Rememory is another series of black-and-white photographs by **Gauri Gill**. This time the photographer tried to capture the period of Delhi's transition. For this purpose she decided to focus not on the representational city centre, but on mysterious street corners or peripheral areas. She chose buildings whose function is difficult to define and places where the old meets the new.

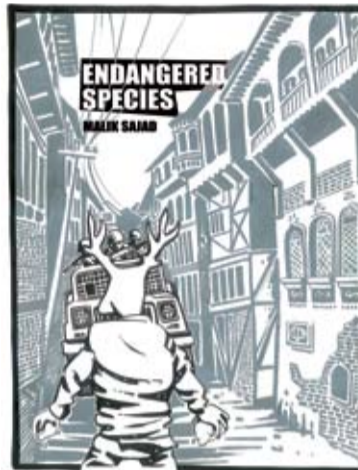
Bharat Sikka presents his latest installation entitled *Matter* which combines photographs in various formats and a film that looks like animated photograph. Here pictures emanating the feeling of desolation are contrasted with beautiful, though alienating landscapes and portraits. The final piece of this jigsaw puzzle is an old Dixieland tune played by a wedding musician in a full dress uniform. This is a poignant metaphor of change – the artist's own portrayal of contemporary India far from the cheerfully naive advertising campaign using the slogan 'Incredible India!'

Tushar Joag presents a wall composition portraying his recent motorcycle journey from India to China – an adventure combining the idea of mystical-initiatory journey to the Far(ther) East and an *Easy Rider* style quest for freedom.

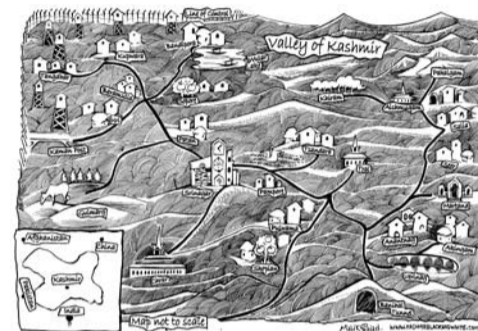
Projects presenting contemporary political, religious or social conflicts in a direct (interventionist) or metaphorical fashion have recently become **Shilpa Gupta's** trademark. Here the artist presents a mobile sculpture installation in the form of a wrought-iron gate

Akshay Raj Singh Rathore, *Szept / Murmur*, 2009, widok instalacji / installation view, dzięki uprzejmości artysty / courtesy of the artist

Malik Sajad, strona tytułowa komiksu *Zagrożony gatunek* / front page of comics *Endangered Species*, tusz na papierze / ink on paper, dzięki uprzejmości artysty / courtesy of the artist

Malik Sajad, *Mapa Kaszmiru / Kashmir Map*, 2009, z serii *Dolina Kaszmiru* / from the *Valley of Kashmir* series, tusz na papierze / ink on paper, dzięki uprzejmości artysty / courtesy of the artist

Sharmila Samant, *Bez tytułu / Untitled*, 2005, z serii *Tornistry i studnie* / from the *Bags and Wells* series, dokumentacja projektu / documentation of the project, dzięki uprzejmości artystki / courtesy of the artist

Mithu Sen, *Rzeźba z włosów / Hair Sculpture*, 2004, ludzkie włosy / human hair, dzięki uprzejmości artystki / courtesy of the artist

Mithu Sen, *Potrząśnij biodrami, podrap, gdzie swędzi / Twist your pelvis, scratch where it itches*, 2009, technika mieszana na ręcznie tłoczonym papierze bezkwasowym / mixed media on custom made acid free handmade paper, dzięki uprzejmości artystki / courtesy of the artist

Charmi Gada Shah, *Odzyskane przestrzenie / Re-appropriated Spaces*, 2011, widoki instalacji / installation views, dzięki uprzejmości artystki / courtesy of the artist

whose structure includes the outline of a conflict zone – perhaps Kashmir Valley or West Bengal in the grip of Maoist violence or yet another conflict-torn part of India or elsewhere in the world. The gate moves and hits a wall on whose surface appear rifts and scars – very much like in a community living a war zone. Another work presented at the exhibition by Shilpa Gupta entitled *100 Hand Drawn Maps of India* shows a series of maps drawn from memory by different individuals. The outlines differ substantially – some people remember India from the period before the creation of Pakistan or Bangladesh . . . This seemingly simple work in fact speaks volumes about such issues as collective memory, political awareness, nationalism.

The young artist **Malik Sajad** presents an installation consisting of comic strips hung in a bedroom in a way which resembles leaflets falling from the sky. The main theme of his work is the chequered history of Kashmir where he lives. Armed conflict, structural and mental damage suffered by the region and its inhabitants, growing up at a time of war, degradation of historic buildings and cultural heritage are all themes of Sajad's comics.

In her projects **Sharmila Samant** often focuses on cities and problems faced by their poor inhabitants. The exhibition offers records of the artist's activities which place themselves on the border between art and social activism for the benefit of the Mumbai slum population. This social group is always the one which bears the brunt of rapid changes occurring in Indian cities. Moving the slums away from the city centre compels the inhabitants to rebuild the foundations of their abject poverty – including the need to find sources of drinking water or create new schools. These are the issues which became the focus of Samant's recent activities. The one which resulted in the creation of portable desks for the students of a temporary school seems especially interesting.

Tejal Shah presents a spatial video installation entitled *Feed/Kill*. The material shows a white woman force-feeding a dark-skinned woman. They are both dressed in saris and sitting at a colonial table laden with food and drink. The projection room has almost identical furniture as in the video, allowing the viewer to better absorb the decadent mood of the material. The act of feeding – which is usually regarded as a good deed synonymous with motherly care – now becomes a tool for violence, domination, struggle. Shah's work can be interpreted in a number of different ways – as an attempt to settle some old scores with the one-time colonialist; as a general diagnosis of interpersonal relationships, or perhaps it should be viewed from the perspective of gender or queer issues.

Visitors to the exhibition can also find projects which place themselves on the border between science, technology and fine arts. **Navin Thomas** is an antique collector, especially keen on ancient audio devices. The artist often includes sound elements in his work. One example is the installation *Don't stare at the light, too brightly . . .* which consists of a number of different elements. These include an ultraviolet lamp for deterring insects, which resembles a mysterious-looking flower; a mosque loud speaker (playing street sounds) and a hat box. The installation appears as a metaphor of a contemporary city in which old elements are ruthlessly removed or redefined; a metaphor of an attractive, and yet dangerous place.

Rohini Devasher shows one of her latest projects inspired by the artist's fascination with amateur astronomy. Devasher recorded a series of interviews with amateur astronomers talking about their favourite celestial bodies in an attempt to identify the sources of their fascinations. Visitors will be able to listen to these accounts with the aid of headphones, while lying comfortably on mats placed on a special platform and staring at the stars and planets – through the gallery's glass ceiling. Devasher's second project presented at the exhibition focuses on accounts by solar eclipse enthusiasts.

Prayas Abhinav is an artist, poet and lecturer at the Shristi School of Art, Design and Technology in Bangalore – the Silicon Valley of India. His faculty combines visual arts, computer technologies and various fields of science. Abhinav will show two of his projects, both in the form of computer game. Created especially for the exhibition, *Distortion Field* is a car race in which the driver who drops out of the race becomes the winner. The artist thus describes his interactive installation entitled *The tiger is not a tiger (but don't tell)*: 'This looks at data-mining, statistics and pattern-analysis as tactics used to produce knowledge and convey power.'

Prasad Raghavan, a visual artist and movie enthusiast, has prepared a series of paintings with the use of various graphic techniques inspired by the classic movie poster before the era of multiplex cinema. A keen observer will notice that the work has used the Polish school of poster design (known to Indian graphic artists). Viewers will also be pleased to find some of the classic film titles made in Eastern Europe (and such names as Polański, Kieślowski, Tarkowski).

The list of site-specific installations closes with a piece by **Prajakta Potnis** which is scheduled to be exhibited in the representational staircase in the Zachęta. The work is a white frill – regarded by Indians as a symbol of British influence – running along the base of the carved white walls. Although hardly noticeable, the flounce introduces a kind of anxiety mixed with jocularly to this familiar space, as if mocking the pompous interior design. The same installation gains a completely new character in the socialist-modernist interior of the Contemporary Art Centre in Vilnius where it serves to soften its raw white-cube design. Potnis specializes in such subtle interventions using the existing potential of the interior he works with.

The Indian team is joined by **Janek Simon**, a Polish artist and India lover from Kraków. His recent visit to the country inspired him to create a minimalistic installation focusing on the distance between Poland and India. Simon's work may encourage serious reflection or even spur the viewer to actually cover this distance.

Magda Kardasz

Tejal Shah, *Nakarm/Zabij / Feed/Kill*, 2010, kadry wideo / video stills, dzięki uprzejmości artysty i Project 88 / courtesy of the artist and Project 88

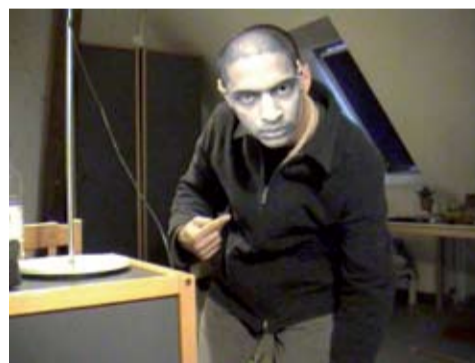
Bharat Sikka, *Latawiec / The Kite*, 2010, z serii *Materia* / from the *Matter* series, druk cyfrowy / C-print, dzięki uprzejmości galerii Nature Morte, Berlin / courtesy of Nature Morte gallery, Berlin

Bharat Sikka, *Scenografia / Set Design*, 2010, z serii *Materia* / from the *Matter* series, druk cyfrowy / C-print, dzięki uprzejmości galerii Nature Morte, Berlin / courtesy of Nature Morte gallery, Berlin

HOW FAR IS INDIA?
JAK DALEKO SA INDIE?

Janek Simon, projekt na wystawę / project on the exhibition, 2011

Kiran Subbaiah, *List samobójcy I / Suicide Note I*, 2006, kadr wideo / video still, dzięki uprzejmości artysty / courtesy of the artist

Navin Thomas, *Nie gap się w światło, zbyt jaskrawe... / Don't stare at the light, too brightly . . .*, 2010, widok instalacji / installation view, dzięki uprzejmości artysty i GALLERYYSKE, Berlin / courtesy of the artist and GALLERYYSKE, Berlin

Bharat Sikka, *Pasterz / The Shepherd*, 2010, z serii *Materia / from the Matter series*, druk cyfrowy / C-print, dzięki uprzejmości galerii Nature Morte, Berlin / courtesy of Nature Morte gallery, Berlin

Praneet Soi, *Sebastian B/W*, 2011, akryl na lninie / acrylic on linen, dzięki uprzejmości artysty / courtesy of the artist

Praneet Soi, *Bez tytułu / Untitled*, 2010, widok instalacji / installation view, Contemporary Art Centre, Wilno / Vilnius, dzięki uprzejmości artysty / courtesy of the artist

Anup Mathew Thomas, *Wielebny dr T.C. Cherian, biskup Kościoła Ewangelickiego św. Tomasza w Indiach / Most Rev. Dr. T.C. Cherian, Presiding Bishop, St. Thomas Evangelical Church of India*, 2006, z serii *Metropolita / from the Metropolitan series*, archiwalny wydruk atramentowy / archival ink-jet print, dzięki uprzejmości artysty / courtesy of the artist

Anup Mathew Thomas, *Jego Eminencja ks. dr Philipose Mar Chrysostam, biskup metropolita Syromalankarskiego Kościoła Mar Thoma w Indiach / His Grace Most Rev. Dr. Philipose Mar Chrysostam, Mar Thoma Metropolitan, Malankara Mar Thoma Syrian Church*, 2006, z serii *Metropolita / from the Metropolitan series*, archiwalny wydruk atramentowy / archival ink-jet print, dzięki uprzejmości artysty / courtesy of the artist

Nandini Valli Muthiah, *Ikoniczny poeta z ojcem / Iconic poet and Father*, 2008, z serii *Przebrania / from the Fancy Dress series*, wydruk atramentowy na papierze archiwalnym / ink-jet print on archival paper, dzięki uprzejmości artystki i Sakshi Gallery, Bombaj / courtesy of the artist and Sakshi Gallery, Mumbai

Nandini Valli Muthiah, *Nauczycielka z tatą / Teacher and Dad*, 2008, z serii *Przebrania / from the Fancy Dress series*, wydruk atramentowy na papierze archiwalnym / ink-jet print on archival paper, dzięki uprzejmości artystki i Sakshi Gallery, Bombaj / courtesy of the artist and Sakshi Gallery, Mumbai

Jaishri Abichandani

Ur. 1969 w Bombaju. Mieszka i pracuje w Nowym Jorku, USA. Studiowała sztuki piękne w Queens College, City University of New York oraz w Goldsmiths College, University of London. Autorka instalacji, filmów i performansów. / Born 1969 in Mumbai. Lives and works in New York. Studied fine arts at Queens College, City University of New York, and at Goldsmiths College, University of London. Her artistic pursuits include installation, video and performance.

Prayas Abhinav

Ur. 1982 w Faridabad, Indie. Mieszka i pracuje w Bangalore, Indie. Studiował media eksperymentalne w Center for Experimental Media Arts, Bangalore. Tworzy instalacje interaktywne, projekty konceptualne, poezję. / Born 1982 in Faridabad, India. Lives and works in Bangalore, India. Studied experimental media arts at the Center for Experimental Media Arts, Bangalore. His artistic pursuits include interactive installation, conceptual projects, poetry.

Ravi Agarwal

Ur. 1958 w New Delhi, gdzie mieszka i pracuje. Studiował w College of Engineering, University of Delhi. Zajmuje się fotografią i wideo; tworzy też instalacje. / Born 1958 in New Delhi, where he lives and works. Studied at the College of Engineering, University of Delhi. His artistic pursuits include photography, video and installation.

Ashish Avikunthak

Ur. 1972 w Jabalpur, Indie. Mieszka i pracuje w Kalkucie, Bombaju i New Haven, Stany Zjednoczone. Studiował antropologię kulturową na Stanford University; obecnie wykłada na wydziale mediów filmowych w Harrington School of Communication & Media, University of Rhode Island, Stany Zjednoczone. Zajmuje się filmem eksperymentalnym. / Born 1972 in Jabalpur, India. An experimental filmmaker working in Kolkata, Mumbai and New Haven, USA. Studied cultural anthropology at the Stanford University, USA, and now is an Assistant Professor of Film Media at the Harrington.

Sarnath Banerjee

Ur. 1972 w Kalkucie. Mieszka i pracuje w New Delhi. Studiował w Goldsmiths College, University of London. Tworzy powieści graficzne. / Born 1972 in Kolkata. A graphic novelist living and working in New Delhi. Studied at Goldsmiths College, University of London.

Devendra Banhart

Ur. 1981 w Houston, Stany Zjednoczone. Żyje i pracuje w Kalifornii. Jest piosenkarzem, autorem tekstów. / Born 1981 in Houston, USA. Lives and works in California. He began studying at the Art Institute, San Francisco in 1998 and dropped it out in 2000. He is a singer and songwriter.

Ansuman Biswas & Jem Finer

Ansuman Biswas

Ur. 1965 w Kalkucie. Mieszka i pracuje w Londynie. Studiował dramę na Manchester University i muzykę w Dartington College of Arts, Wielka Brytania. Tworzy w różnych mediach, ale w swojej twórczości skupia się głównie na relacjach między nauką, pracą i religią. / Born 1965 in Kolkata. Lives and works in London. Studied drama at Manchester University and music at Dartington College of Arts, UK. Works in a wide variety of media, but his art focuses mainly on the relation between science, work and religion.

Jem Finer

Ur. 1955 w Stoke-on-Trent, Wielka Brytania. Mieszka i pracuje w Wielkiej Brytanii. Studiował informatykę i socjologię na Keele University, Wielka Brytania. Zajmuje się fotografią, filmem, muzyką eksperymentalną oraz popularną, jest też autorem instalacji. / Born 1955 in Stoke-on-Trent. Lives and works in the UK. Studied computing and sociology at Keele University, UK. Works in a variety of fields including photography, film, experimental and popular music, as well as installation.

Nikhil Chopra

Ur. 1974 w Kalkucie. Mieszka i pracuje w Bombaju. Studiował sztuki piękne na Maharaja Sayajirao University of Baroda, Indie, w Maryland Institute College of Art, Baltimore oraz malarstwo na Ohio State University, Columbus, Stany Zjednoczone. Zajmuje się różnymi dyscyplinami takimi jak teatr, performans, live art, malarstwo, fotografia i rzeźba. / Born 1974 in Kolkata. Lives and works in Mumbai. Studied fine arts at the Maharaja Sayajirao University of Baroda, India, and Maryland Institute College of Art, Baltimore; and painting at the Ohio State University in Columbus, USA. Works between various disciplines including theatre, performance, live art, painting, photography and sculpture.

Baptist Coelho

Ur. 1977 w Bombaju, gdzie mieszka i pracuje. Studiował sztuki użytkowe i fotografię w Raheja School of Art, Bombaj i w Institute of Art & Design, Birmingham. Tworzy m.in. instalacje site-specific, wideo, fotografie, sztukę w przestrzeni publicznej, performans, murale i kolaże. / Born 1977 in Mumbai, where he lives and works. Studied applied art and photography at the Raheja School of Art, Mumbai and at the Institute of Art & Design, Birmingham. His artistic pursuits include site-specific installation, video, photography, public art, performance, wall-drawing and collage.

Shezad Dawood

Ur. 1974 w Londynie, gdzie mieszka i pracuje. Studiował w Central St Martin's College of Art & Design, Londyn oraz w Royal College of Art, Londyn, a także na Metropolitan University, Leeds. Tworzy w wielu mediach – od malarstwa, przez obiekty rzeźbiarskie po film. / Born 1974 in London, where he lives and works. Studied at the Central St Martin's College of Art & Design, London; the Royal College of Art, London, and Metropolitan University, Leeds. Works in a variety of media – from painting to sculpture and film.

Rohini Devasher

Ur. 1987 w New Delhi, gdzie mieszka i pracuje. Studiowała malarstwo w College of Art, New Delhi i druk artystyczny w Winchester School of Art, University of Southampton. Tworzy rysunki, wideo, instalacje. / Born 1978 in New Delhi, where she lives and works. Studied painting at the College of Art, New Delhi and fine art printmaking at the Winchester School of Art, University of Southampton. Her artistic pursuits include drawing, video and installation.

Gauri Gill

Ur. 1970 w Chandigarh, Indie. Mieszka i pracuje w New Delhi. Studiowała sztuki użytkowe w Delhi College of Art, New Delhi i fotografię w Parsons School of Design, Nowy Jork oraz sztukę na Stanford University, Stany Zjednoczone. Zajmuje się fotografią. / Born 1970 in Chandigarh, India. A photographer living and working in New Delhi. Studied applied art at the Delhi College of Art, New Delhi; photography at the Parsons School of Design, New York, and art at the Stanford University, USA.

Shilpa Gupta

Ur. 1976, Bombaj. Mieszka i pracuje w Bombaju, gdzie studiowała w Sir J.J. Institute of Applied Arts. Tworzy obiekty, instalacje rzeźbiarskie i dźwiękowe, filmowe, fotograficzne, performans. / Born 1976 in Mumbai. Lives and works in Mumbai, where she studied sculpture at the Sir J.J. Institute of Applied Arts. Author of the objects, sculptural, sound, film and photographic installations, performances.

Tushar Joag

Ur. 1966 w Bombaju, gdzie mieszka i pracuje. Studiował sztuki piękne w Sir J.J. Institute of Applied Arts, Bombaj, na Maharaja Sayajirao University of Baroda, Indie i w Rijksakademie van beeldende kunsten, Amsterdam. Jest autorem rysunków, rzeźbionych obiektów, interwencji artystycznych, projektów publicznych. / Born 1966 in Mumbai, where he lives and works. Studied fine arts at Sir J.J. Institute of Applied Arts, Mumbai; the Maharaja Sayajirao University of Baroda, India and Rijksakademie van beeldende kunsten, Amsterdam. Her artistic pursuits include drawing, sculpture, art interventions, public project.

Vishwas Kulkarni

Ur. 1974 w New Delhi. Mieszka i pracuje w Bombaju. Studiował film i nowe media na Bard College, Nowy Jork. Jest pisarzem, krytykiem, producentem eksperymentalnych filmów i twórcą nowych mediów. / Born 1974 in New Delhi. A writer, art critic, experimental filmmaker and new media artist living and working in Mumbai. Studied film and electronic arts at the Bard College, New York.

Swati Khurana

Ur. 1975 w New Delhi. Mieszka i pracuje w Nowym Jorku. Studiowała historię na Columbia University and krytykę sztuki w Gellatin School, New York University. Tworzy wideo, kolaże, rysunki, rzeźby i instalacje. / Born 1975 in New Delhi. Lives and works in New York. Studied history at the Columbia University and art & art criticism at the Gellatin School, New York University. Her artistic pursuits include video, collage, drawing, sculpture and installation.

Anay Mann

Ur. 1974 w New Delhi, Indie, gdzie mieszka i pracuje. Fotograf, którego projekt Pokolenie przemiany stał się tytułem wystawy w Warszawie i Wilnie. / Born 1974 in New Delhi, India where he lives and works. A photographer whose project Generation in Transition became the title of an exhibition staged in Warsaw and Vilnius.

Rakhi Peswani

Ur. 1977 w New Delhi. Mieszka i pracuje w Hyderabad, Indie. Studiowała rzeźbę na Maharaja Sayajirao University of Baroda, Indie. Tworzy rysunki (często wyszywane), rzeźbę, instalacje. / Born 1977 in New Delhi. Lives and works in Hyderabad, India. Studied sculpture at the Maharaja Sayajirao University of Baroda, Indie. Author of drawing (often in embroidery technique), sculptures, installations.

Prajakta Potnis

Ur. 1980 w Thane, Indie. Mieszka i pracuje w Bombaju. Studiowała malarstwo w Sir J.J. Institute of Applied Arts, Bombaj. Tworzy rysunki, malarstwo, instalacje. / Born 1980 in Thane, India. Lives and works in Mumbai. Studied painting at the Sir J.J. Institute of Applied Arts, Mumbai. Her artistic pursuits include drawing, painting, installation.

Prasad Raghavan

Ur. 1968 w Keralii, Indie. Mieszka i pracuje w New Dehli. Studiował w szkole sztuk pięknych Thiruvananthapuram, Kerala. Dizajner, artysta wizualny, znawca kina. / Born 1968 in Kerala, India. Lives and works in New Delhi. Studied graphic design at the College of Fine Arts Thiruvananthapuram, Kerala. Designer, visual artist, conaisseur of cinema.

Gitanjali Rao

Ur. 1972 w Bombaju, gdzie mieszka i pracuje. Studiowała sztuki piękne w Sir J.J. Institute of Applied Arts, Bombaj. Tworzy filmy i animacje. Jej film Printed Rainbow zdobył Small Golden Rail na festiwalu w Cannes w 2006. / Born 1972 in Mumbai, where she lives and works. Studied fine arts at Sir J.J. Institute of Applied Arts, Mumbai. Her artistic pursuits include animation and filmmaking. Her Printed Rainbow won a Small Golden Rail at the Cannes Film Festival in 2006.

Akshay Raj Singh Rathore

Ur. 1978 w Chhindwara, Indie. Mieszka i pracuje w New Delhi. Studiował sztuki piękne na Maharaja Sayajirao University of Baroda, Indie i animację filmową w National Institute of Design, Ahmedbad. Eksperymentuje z różnymi mediami – malarstwem, fotografią, rzeźbą, animacją, dźwiękiem i instalacjami. / Born 1978 in Chhindwara, India. Lives and works in New Delhi. Studied fine arts at the Maharaja Sayajirao University of Baroda, India and animation film design at the National Institute of Design, Ahmedbad. The artist experiments with various media — painting, photography, sculpture, animation, sound and installations.

Malik Sajad

Ur. 1987 w Kaszmirze, Indie, gdzie mieszka i pracuje. Studiował w Institute of Music and Fine Arts in Srinagar. Jest fotografem, malarzem i rysownikiem prasowym. / Born 1987 in Kashmir, India, where he lives and works. Studied at the Institute of Music and Fine Arts in Srinagar. A photographer, painter and editorial cartoonist.

Sharmila Samant

Ur. 1967 w Bombaju, gdzie mieszka i pracuje. Tam też studiowała rzeźbę w Sir J.J. Institute of Applied Arts. Tworzy projekty koncepcualne, często na pograniczu społecznego interwencjonizmu. Jej medium to instalacja, film. / Born 1967 in Mumbai, where she lives and works. Studied sculpture at the Sir J.J. Institute of Applied Arts, Mumbai. Author of conceptual projects frequently situalted on the verge of social interventionism. Her artistic pursuits focus on installation, film.

Mithu Sen

Ur. 1971 w Bengalu Zachodnim, Indie. Mieszka i pracuje w New Delhi. Studiowała malarstwo w Kala Bhavan Art School oraz w Glasgow School of Art. Tworzy rysunki, rzeźby, kolaże i instalacje. / Born 1971 in West Bengal, India. Lives and works in New Delhi. Studied painting at the Kala Bhavan Art School at the Glasgow School of Art. Her artistic pursuits include drawing, sculpture, collage and installation.

Charmi Gada Shah

Ur. 1980 w Bombaju, gdzie mieszka i pracuje. Studiowała rysunek i malarstwo w Raheja School of Art, Bombaj, i w Chelsea College of Art, Londyn. Tworzy instalacje. / Born 1980 in Mumbai, where she lives and works. An installation artist. Studied drawing and painting at the Rhea School of Art, Mumbai, and Chelsea College of Art, London.

Tejal Shah

Ur. 1979 w Bombaju, gdzie mieszka i pracuje. Studiowała fotografię na RMIT University, Melbourne, a także film i wideo w Bard College, Nowy Jork. Tworzy wideo, fotografie i instalacje. / Born 1979 in Mumbai, where she lives and works. Studied photography at the RMIT University, Melbourne, and film and video at the Bard College, New York. Her artistic pursuits include video, photography and installation.

Bharat Sikka

Ur. 1973 w Karnatace, Indie. Studiował fotografię w Parson’s School of Design, Nowy Jork. Osiaadt w New Delhi, ale mieszka i pracuje również w Europie. Twórca instalacji fotograficznych. / Born 1973 in Karnataka, India. Studied photography at the Parson’s School of Design, New York. Based in New Dehli, but lives and works also in Europe. Author of the photographic installations.

Janek Simon

Ur. 1977 w Krakowie, gdzie mieszka i pracuje. Studiował psychologię i socjologię na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Tworzy obiekty, instalacje, wideo, projekty komputerowe. / Born 1977 in Kraków, where he lives and works. Studied psychology and sociology at the Jagiellonian University in Kraków. His artistic pursuits include object, installations, video, programming, computer projects.

Praneet Soi

Ur. 1971 w Kalkucie. Mieszka i pracuje w Amsterdamie. Studiował malarstwo na Maharaja Sayajirao University of Baroda, Indie; sztuki wizualne na University of California, San Diego oraz w Empire Academy of Visual Arts, Amsterdam. Jest malarzem, twórcą instalacji przestrzennych, projekcji. / Born 1971 in Kolkata. A painter living and working in Amsterdam. Studied painting at Maharaja Sayajirao University of Baroda, India, visual arts at the University of California, San Diego, and at the Empire Academy of Visual Arts, Amsterdam. Painter, author of the installations, slide-shows/projections.

Kiran Subbaiah

Ur. 1971 w Siddapur, Indie. Mieszka i pracuje w Bangalore, Indie. Studiował rzeźbę na wydziale sztuk pięknych Maharaja Sayajirao University of Baroda, Indie oraz w Royal College of Art, Londyn. Tworzy rzeźby i asamblaże, a także wykorzystuje inne media – wideo, dźwięk, internet. / Born 1971 in Siddapur, India. Lives and works in Bangalore, India. Studied sculpture at the Faculty of Fine Arts of the Maharaja Sayajirao University of Baroda, India, and at the Royal College of Art, London. His artistic pursuits include sculpture and assemblage, also engaged in other media, such as video, sound and the Internet.

Anup Mathew Thomas

Ur. 1977 w Koczi, Indie. Mieszka i pracuje w Bangalore, Indie. Studiował sztukę i wzornictwo w School of Art, Design and Technology, Bangalore. Jest fotografem. / Born 1977 in Kochi, India. A photographer living and working in Bangalore, India. Studied art and design at the School of Art, Design and Technology, Bangalore.

Navin Thomas

Ur. 1974 w Madrasie, Indie. Mieszka i pracuje w Bangalore, Indie. Ukończył studia z dziedziny grafiki projektowej oraz kinematografii w Karnataka Film and Technical Training Center, Bangalore. Tworzy instalacje i obiekty rzeźbiarskie. / Born 1974 in Chennai, India. Lives and works in Bangalore, India. Holds a degree in graphic design and cinematography from the Karnataka Film and Technical Training Center, Bangalore. His artistic pursuits include installation and sculpture.

Nandini Valli Muthiah

Ur. 1976 w Madrasie, Indie, gdzie mieszka i pracuje. Studiowała fotografię w Arts Institute, Bournemouth, Wielka Brytania. Zajmuje się fotografią. / Born 1976 in Chennai, India, where she lives and works. Studied photography at the Arts Institute in Bournemouth, UK. Her medium is photography.

Program edukacyjny towarzyszący wystawie ••••• Pokolenie przemiany. Nowa Sztuka z Indii • ••••

OPROWADZANIE KURATORSKIE •••••
Spotkanie na wystawie z kuratorką Magdą Kardasz
4 września 2011 (niedziela), godz. 12.15
spotkanie w holu głównym
w cenie biletu

OPROWADZANIA•••••
Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej o wystawie, o artystach, których prace prezentujemy, uzyskać odpowiedzi na pytania pojawiające się w trakcie oglądania i podzielić się własnymi spostrzeżeniami i pomysłami na interpretację prac – zwiedzaj wystawy z przewodnikiem!

● Jak zamówić przewodnika?
Telefonicznie lub mailem od poniedziałku do piątku, co najmniej 2 dni przed planowaną wizytą w Zachęcie
Magdalena Komornicka: m.komornicka@zacheta.art.pl, tel. 22 556 96 42

● Orowadzanie w językach: polskim, angielskim, niemieckim lub francuskim:
– grupa od 1 do 10 osób – 150 zł + 0 zł za bilety wstępu
– grupa powyżej 10 osób – 150 zł + bilety wstępu (10 osób wstęp wolny)
grupa może liczyć maksymalnie 30 osób

● W każdą niedzielę o godz. 12.15 zapraszamy również na zwiedzanie z przewodnikiem
spotkanie w holu głównym
w cenie biletu

PROGRAM DLA MŁODZIEŻY•••••
Młodzieży gimnazjalnej i licealnej proponujemy warsztaty, których głównym celem jest pobudzenie kreatywności i zmotywowanie do twórczego działania i myślenia. Dzięki materiałom edukacyjnym i aktywizującym metodom pracy postaramy się nie tylko przybliżyć uczniom sztukę, kulturę i tradycję Indii, ale także rozwijać wyobraźnię i zachęcać młodzięż do samodzielnego odkrywania tajemnic świata sztuki.

● Jak zamówić warsztaty?
Magdalena Komornicka: m.komornicka@zacheta.art.pl, tel. 22 556 96 42
koszt: 150 zł od grupy do 30 osób
czas trwania: ok. 1,5 godziny

WARSZTATY DLA DZIECI•••••
Grupy przedszkolne i szkolne zapraszamy na warsztaty wokół kultury i tradycji Indii. Zajęcia pełne zabawy i koloru przybliżą dzieciom ten odległy kraj.

zapisy: dział edukacji tel. 22 556 96 71
zapraszamy grupy we wtorki, środy i piątki od godz. 12
koszt: 150 zł od grupy (do 25 osób)
czas trwania ok. 1 godziny

WARSZTATY RODZINNE•••••
● *Kiedy dorosnę, chciałbym zostać...*
wiek: 7–12 lat
3 września (sobota), godz. 12.30–14.30
4 września (niedziela), godz. 12.30–14.30

Warsztaty poprowadzi Baptist Coehlo, artysta biorący udział w wystawie. Od 2008 roku realizuje w Indiach projekt *Papierowy samolot*: w szkołach prowadzi warsztaty dla dzieci, w czasie których powstają prace nawiązujące do dziecięcych planów na przyszłość. Baptist Coehlo zaprasza dzieci z Warszawy do wzięcia udziału w tym projekcie. Zajęcia będą się odbywać przez dwa dni. W sobotę nauczymy się robić papierowe modele różnych samolotów i zadamy sobie pytanie o nasze marzenia. W niedzielę dzieci wrócą do Zachęty ze swoimi samolotami oraz dwoma przedmiotami przyniesionymi z domu, które nawiązują do ich planów na przyszłość. Wykorzystując te przedmioty oraz inne materiały plastyczne, stworzymy instalacje opowiadające o nadziejach związanych z dorosłością.

zapisy: dział edukacji tel. 22 556 96 71
koszt: 18 zł (bilet rodzinny)

● *Zachęta do animacji*
wiek: 7–12 lat
17 września (sobota), godz. 12.30 – *Obraz: czego nie widzi widz?*
1 października (sobota), godz. 12.30 – *Ruch: kto, co, dokąd, którydy?*
15 października (sobota), godz. 12.30 – *Scenariusz: czy łatwo opowiedzieć historię?*
22 października (sobota), godz. 12.30 – *Montaż, czyli wielki sprzymierzeniec animatora*

Jeśli chcesz się dowiedzieć, co to jest animacja poklatkowa, jak zrobić plan filmowy z plasteliny i klocków, jak napisać scenariusz oraz jak zmontować swój pierwszy film animowany – zapraszamy na cykl warsztatów rodzinnych w Zachęcie. Warsztaty poprowadzą doświadczone edukatorki, które krok po kroku wprowadzą uczestników w barwny świat animacji. Na każdym z czterech spotkań zostaną omówione wybrane zasady animacji i zaprezentowane krótkie fragmenty filmów ilustrujące konkretne zagadnienia. Przedstawimy także animacje na wystawie.

prowadzenie: Agnieszka Kaczmarczyk, Elżbieta Sokółowska
www.akcjaanimacja.pl
zapisy: dział edukacji 22 556 96 71
koszt: 72 zł (opłata za 4 spotkania)

● Warsztaty rodzinne o kulturze i tradycji Indii
18 września, 25 września, 2 października (soboty),

9 października, 16 października, 23 października (środy),
godz. 12.30 (wiek: 4–6 lat), godz. 15 (wiek: 7–10 lat)

zapisy: dział edukacji tel. 22 556 96 71
koszt: 18 zł (bilet rodzinny)

PATRZEĆ/ZOBACZYĆ. SZTUKA WSPÓŁCZESNA I SENIORZY

Spotkania z tego cyklu skierowane są do osób w wieku emerytalnym. Prowadzone są przez dwie historyczki sztuki: seniorkę Barbarę Dąbrowską i juniorkę Marię Kosińską. Próbują one przełamywać istniejące stereotypy o „prawdziwej dawnej sztuce i młodych skandalistach”, wyjaśniają, że sztuka współczesna nie jest niezrozumiała lub trudna i nie trzeba się jej bać. Seniorzy biorący udział w spotkaniu mają okazję do wyrażenia swojego zdania, dyskusji na temat twórczości artystów oraz konkretnych prac z wystawy.

prowadzenie: Barbara Dąbrowska i Maria Kosińska
zapisy i informacje : b.dabrowska@zacheta.art.pl, tel 22 / 556 96 42

PROGRAM FILMOWY NIE TYLKO BOLLYWOOD

Przeгляд współczesnego kina indyjskiego
daty projekcji: 27 września, 4 października, 25 października (wtorki),
12 października, 19 października (środy)
szczegóły: www.zacheta.art.pl

INNE

Śledź na bieżąco program wydarzeń towarzyszących wystawie!
www.zacheta.art.pl

 Facebook ZACHĘTA

W każdą środę wysyłamy e-mailowy newsletter *Tydzień wydarzeń*. Zawiera on informacje o wszystkich wydarzeniach w galerii – wystawach, spotkaniach, wykładach, warsztatach i wernisażach, a także o programie dla dzieci i młodzieży. Stała rubryka prezentuje nowości i promocje w Księgarni Artystycznej. Aby otrzymywać newsletter, należy zarejestrować się na stronie www.zacheta.art.pl

Educational Programme Accompanying the Exhibition

Generation of Changes. New Art from India

CURATOR'S GUIDED TOUR

Meeting at the exhibition with the curator Magda Kardasz
4th September 2011 (Sunday) 12.15
meeting in the main hall
price included in the gallery entrance ticket

GUIDED TOURS

If you want to find out more about the exhibition or about the artists whose works we are showing, or if you want to get answers to questions that arise while you visit an exhibition, or if you want to share your opinions or ideas about the interpretation of works – visit the exhibition with a guide!

● How to order a Guide?

By telephone or mail from Monday to Friday, at least two days
before the planned visit to Zachęta
Magdalena Komornicka: m.komornicka@zacheta.art.pl, tel. 22 556 96 42

● Guided Tours in foreign languages: English, German or French
– groups of 1–10 people – 150 zł + 0zł for entrance tickets
– groups of more than 10 people – 150 zł + entrance tickets (10 people admitted free)
groups up to a maximum of 30 people

● Each Sunday at 12.15, you may also visit the exhibition with a guide.
meeting in the main hall
price included in the gallery entrance ticket

PROGRAMME FOR YOUNG PEOPLE

For young people of middle and upper school age, we propose workshops whose main aim is to encourage creativity and motivate the participants to creative action and thought. With innovative educational materials and stimulating work methods, we attempt not only to bring young people close to the art, culture and traditions of India, but also to develop their imagination and encourage them to independently uncover for themselves the secrets of the world of art.

● How to order workshops?

Magdalena Komornicka: m.komornicka@zacheta.art.pl, tel. 22 556 96 42
cost: 150 zł for groups of up to 30 people
duration: about 1.5 hours

WORKSHOPS FOR CHILDREN

We invite groups of pre-school and school age children to workshops focusing on the culture and traditions of India. Activities full of fun and colour will bring this distant country closer to children.

reservations: education department tel. 22 556 96 71
We invite groups on Tuesdays, Wednesdays and Fridays from 12 noon
cost: 150 zł per group (up to 25 people)
duration: about 1.5 hours

FAMILY WORKSHOPS

● *When I Grow Up, I Want to Be a . . .*

Children from 7–12 years old
3rd September (Saturday), 12.30–14.30
4th September (Sunday), 12.30–14.30

The workshops will be led by Baptist Coehlo, an artist participating in the exhibition of new art from India. From 2008, Coehlo has been carrying out a project called *Paper Aeroplane* in India: in schools he leads workshops for children during which works are produced which relate to the children's plans for the future. Baptist Coehlo invites children from Warsaw to take part in this project.

The workshops will take place over two days. On Saturday, we will learn how to make paper models of different sorts of aeroplanes and ask ourselves questions about our dreams for the future. On Sunday, children will return to Zachęta with their planes and two objects brought from home which relate to their plans for the future. Using these objects and other materials, we will create installations that speak of the hopes connected with growing up.

reservations: education department tel. 22 556 96 71
cost: 18 zł (family ticket)

● *Be Animated!*

children from 7–12
17th September (Saturday), 12.30 – *Image: what can't the spectator see?*
1st October (Saturday), 12.30 – *Movement: who, what, where and in what direction?*
15th October (Saturday), 12.30 – *Script: is it easy to tell a story?*
22nd October (Saturday), 12.30 – *Montage, or the animator's great ally*

If you want to know what stop motion animation is, how to make a film set from plasticine and lego bricks, how to write a script or how to edit your first animated film – then come to this series of family workshops at Zachęta. The workshops are led by experienced educators who, step by step, will lead the participants into the colourful world of animation.

At each of the four meetings, one of the chosen principles of animation will be discussed and short fragments of films illustrating these particular issues will be presented. We will also show the animations that are part of the Generation of Changes. New Art from India exhibition.

led by: Agnieszka Kaczmarczyk, Elżbieta Sokółowska
www.akcjaanimacja.pl
reservations: Education Department 22 556 96 71
cost: 72 zł (price of 4 meetings)

● Family workshops about the culture and traditions of India

18th September, 25th September, 2nd October (Saturdays),
9th October, 16th October, 23rd October (Wednesdays),
12.30 (children from 4–6), 15 (children from 7–10)

reservations: education department tel. 22 556 96 71
cost: 18 zł (family ticket)

LOOK/SEE. CONTEMPORARY ART AND SENIORS

23rd October (Friday), 12.15

The meetings in the series *Look/See* are aimed at people of retirement age. They are led by two art historians: the senior Barbara Dąbrowska and junior Maria Kosińska. They try to counter the prevailing stereotype that opposes the 'real art of the old days to the scandal-mongers of today,' by explaining that contemporary art is not incomprehensible or difficult, and that you do not need to be afraid of it. The seniors taking part in the meeting are given the chance to express their opinions, and to participate in discussions about the artists and particular works on show at the exhibition.

led by: Barbara Dąbrowska and Maria Kosińska
reservations and information : b.dabrowska@zacheta.art.pl, tel 22 556 96 42

FILM PROGRAMME NOT JUST BOLLYWOOD

A review of contemporary Indian cinema
Dates of screenings: 27th September, 4th October, 25th October (Tuesdays),
12th October, 19th October (Wednesdays)
details: www.zacheta.art.pl

OTHERS

Keep up to-date with the programme of events accompanying exhibitions!
www.zacheta.art.pl

 Facebook ZACHĘTA

Each Wednesday, we send an email newsletter *The Week's Events*. It contains information about all the events in the gallery – exhibitions, meetings, lectures, workshops and openings, and also about the programmes for children and young people. A permanent feature presents the latest news and promotion from Zachęta's Artistic Bookshop. In order to receive the newsletter, you just have to register on the site www.zacheta.art.pl

na okładce / on the cover:

Sarnath Banerjee *Wzlot Anivasha Deshpande / The Ascent of Anivash Deshpande*, 2011, akryl i tusz na papierze / acrylic and ink on paper, dzięki uprzejmości artysty i Project 88 / courtesy of the artist and Project 88

**Pokolenie przemiany. Nowa sztuka z Indii /
Generation in Transition. New Art from India**

Wystawa

Zachęta Narodowa Galeria Sztuki
pl. Małachowskiego 3, 00-916 Warszawa
dyrektor / director: Hanna Wróblewska
3 września – 6 listopada 2011 / 3rd September – 6th November 2011

kurator / curator: Magda Kardasz
współpraca / cooperation: Anna Tomczak, Magdalena Komornicka,
Sebastian Gawłowski
projekt ekspozycji / exhibition design: Daniel Malone
realizacja / execution: Anna Muszyńska i zespół / and team
tłumaczenie filmów na wystawę / films translated by Andrzej Antoszek,
Katarzyna Bierzanowska, Małgorzata Boryczka, Barbara Drwięga,
Magda Gładysz, Karolina Majkowska, Małgorzata Miciuła, Ewa Muszyńska,
Joanna Sałapa, Piotr Tomsi

Folder

projekt graficzny / graphic design: Maciej Sikorzak
noty biograficzne / biographical notes: Sebastian Gawłowski
redakcja / editing: Jolanta Pierńkos, Małgorzata Jurkiewicz
łamanie / layout execution: Krzysztof Łukawski
redakcja techniczna / technical supervisor: Dorota Karaszewska
druk / printed by ARW A. Grzegorzczak, Stare Babice
© Zachęta Narodowa Galeria Sztuki, Warszawa 2011

Dziękujemy Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej w New Delhi oraz
Konsulatowi Generalnemu Rzeczypospolitej Polskiej w Bombaju / We thank
the Embassy of the Republic of Poland in New Delhi and the Consulate General
of the Republic of Poland in Mumbai

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Wystawa dofinansowana ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa
Narodowego RP / The exhibition supported by the Ministry of Culture and
National Heritage of the Republic of Poland

partner strategiczny /
strategic partner

partner wystawy /
partner of the exhibition

sponsorzy wernisażu / sponsor of the opening reception:

patroni medialni / media patronage:

sponsor wystawy /
sponsor of the exhibition

sponsorzy galerii /
sponsors of the gallery:

